

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 15 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Prusinowska

Protokolant: stażysta Justyna Wojciechowska

po rozpoznaniu w dniu 4 czerwca 2018 r. w Poznaniu na rozprawie

sprawy z powództwa G. N. PESEL (...)

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego na rzecz powódki tytułem zadośćuczynienia kwotę 55 000 zł (pięćdziesiąt pięć tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 20 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty,
2. W pozostałym zakresie powództwo oddała.
3. Koszty postępowania rozdziela pomiędzy stronami stosunkowo obciążając nimi pozwanego w 35 %, a powoda w 65 % i z tego tytułu:
  - a. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 6283,55 zł,
  - b. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 1895,95 zł.

SSO M. Prusinowska

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 21 listopada 2017 r. powódka G. N. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika wniosła o zasądzenie od pozwanego Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Spółka Akcyjna z (...) w W. kwoty 85.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych na podstawie art. 448 k.c w związku ze śmiercią syna A. N. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 20 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 10.800,00 zł wraz opłatą skarbową za udzielone pełnomocnictwo w kwocie 17,00 zł (k.1)

W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik podał, iż powódka domaga się zadośćuczynienia z uwagi na śmierć w wypadku samochodowym A. N., który był synem powódki (k.2-8).

W odpowiedzi na pozew z dnia 5 kwietnia 2018 r. pozwany reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wniosł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz 17 zł tytułem kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (k.58).

Uzasadniając swoje stanowisko pełnomocnik pozwanego podał, iż w toku likwidacji szkody pozwany przyjął swoją odpowiedzialność i wypłacił powódce kwotę 15 000 zł tytułem zadośćuczynienia w związku z krzywdą jaką powódka doznała wskutek śmierci syna. Zdaniem pełnomocnika pozwanego żądanie przez powódkę dodatkowej kwoty 85 000

zł ponad wypłaconą już kwotę 15 000 zł prowadziły do nadmiernego wzbogacenia powódki i nie odpowiadały celowi jakiego na służbę zadośćuczynienie. Pełnomocnik wskazał, że pozwany zarzuca iż żądana kwota 85.000 zł tytułem zadośćuczynienia jest nadmiernie wygórowana. W ocenie strony pozwanej poczucie krzywdy związane z naruszeniem dóbr osobistych powódki zostało naprawione przez upływ czasu (16 lat od śmierci syna). Odnosząc się do żądania w zakresie odsetek, pełnomocnik pozwanego podał, iż nie do przyjęcia jest ich zasądzenie od dnia 20 czerwca 2017 r., podając iż w przypadku wydania wyroku zasądzającego należą się odsetki nie wcześniej niż od daty wydania orzeczenia (k. 59 -60)

Na dalszym etapie postępowania sądowego w niniejszej sprawie strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. N. był synem powódki G. N.. Powódkę łączyły bardzo silnie więzi emocjonalne z synem. Syn powódki był osobą rodzinną, przyjazną i skora do pomocy. Powódka często rozmawiała z synem, czuła że syn jest dla niej oparciem.

A. N. pomagał powódce w prowadzeniu jej sklepu. Posiadał wykształcenie średnie, elektromechaniczne. W okresie po ukończeniu szkoły średniej do czasu pójścia do wojska przez około dwa miesiące syn pracował w sklepie powódki codziennie. A. N. zamieszkiwał wraz z powódką do czasu jego tragicznej śmierci.

Dowód: kserokopia odpisu skróconego aktu zgonu nr(...)(k.13), zeznania świadka A. G. (k. 101), zeznania świadka K. N. (k.101), zeznania świadka D. G. (k.101), zeznania powódki (k.101)

W dniu 14 lipca 2011 r. w miejscowości G. A. N. był uczestnikiem wypadku komunikacyjnego w następstwie którego poniósł śmierć. Sprawcą wypadku był B. T., którego ubezpieczycielem był pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych S.A. (...) umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa ruchu drogowego nieumyślnie doprowadzając do zaistnienia wypadku w ten sposób, iż kierujący pojazdem marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) wyjeżdżając z drogi podporządkowanej nie zastosował się do znaku Stop, czym doprowadził do zderzenia z samochodem osobowym marki O. (...) o numerze rejestracyjnym (...) w następstwie którego z powodu wielonarządowych obrażeń wewnętrznych śmierć ponieśli A. N., D. Z., K. P., a M. W. doznała wiele obrażeń w postaci między innymi wstrząśnięcia mózgu.

Sąd Rejonowy w P. Wydział V Karny w wyroku z dnia 30 grudnia 2002 roku, o sygnaturze akt(...) uznał B. T. za winnego popełnienia czynu z art. 177 § 1 i 2 k.k. i za to przestępstwo wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności, jednocześnie warunkowo zawieszając jej wykonanie na okres 5 lat próby.

Dowód: kserokopia wyroku z dnia 30 grudnia 2002 r., sygn. akt(...)(k.11-12), kserokopia odpisu skróconego aktu zgonu (k. 13), notatka urzędowa z dnia 14 lipca 2001 r. (k. 85-86)

Na wieść o wypadku powódka załamała się, była w szoku niepozwalającym na porozumienie się z nią. Na pogrzebie syna oraz przez długi okres po jego odbyciu, powódka sprawiała wrażenie osoby nieobecnej, a osoby trzecie nie mogły nawiązać z nią kontaktu. Śmierć syna spowodowała, że powódka nie poświęcała już tyle czasu swojej córce A. G.. Córka powódki miała do niej żal, gdyż, jako dziecko, też potrzebowała wsparcia matki. Na skutek nagłej śmierci syna powódka załamała się psychicznie, popadła w depresję i miewała myśli samobójcze. Przez okres około trzech lat powódka uczęszczała na terapię do psychologa. Przez około 5 lat od wypadku powódka zażywała leki przypisane jej przez psychiatrę. Powódka przez długi okres była wycofana z życia towarzyskiego oraz zawodowego. Do pracy w prowadzonym przez nią sklepie wróciła po dwóch latach od śmierci syna. Wskutek śmierci A. N., mąż powódki zaczął nadużywać alkoholu, co spowodowało że małżeństwo zaczęło się od siebie oddalać. Około pięć lat temu powódka wprowadziła się od męża i zamieszkała sama. Mąż powódki zmarł rok temu.

Dowód: kserokopia oświadczenie powódki z dnia 8 maja 2017 r. (k. 88), kserokopia oświadczenia A. G. (k. 87), kserokopia dokumentów „historia choroby: (k. 18-19), zeznania świadka A. G., (k.101), zeznania świadka K. N. (k.101), zeznania świadka D. G. (k.101), zeznania powódki (k.101)

Dzisiaj powódka jest osobą bardziej zamkniętą w sobie, jej podejście do życia zmieniło się. Powódka nadal odczuwa brak syna w swoim życiu, szczególnie w święta. Kultuwyje pamięć po synu, przychodzi na grób syna do trzech dni w tygodniu., a w swoim domu ma wiele fotografii syna. Obecnie powódka ma bardzo dobre relacje ze swoją córką A. G., a pustkę po stracie syna wypełnia jej wnuczka, której powódka często opowiada o zmarłym synu.

Dowód: kserokopia oświadczenie powódki z dnia 8 maja 2017 r. (k. 88), kserokopia oświadczenia A. G. (k. 87), kserokopia dokumentów „historia choroby”(k.18-19), zeznania świadka A. G. (k.101), zeznania świadka K. N. (k.101), zeznania świadka D. G. (k.101, zeznania powódki (k.101)

Pismem z dnia 25 maja 2017 r. zgłosił szkodę pozwanemu oraz wniósł o potwierdzenie otrzymania zawiadomienia o zajściu zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową i wskazanie dokumentów niezbędnych do zakończenia procesu likwidacji szkody, o wszczęcie postępowania likwidacyjnego oraz o zapłatę kwoty 120.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dobra osobistego powódki w postaci szczególnej więzi powódki z A. N.. W odpowiedzi na powyższe zawiadomienie, pozwany w piśmie z dnia 19 czerwca 2016 r. przyznał powódce zadośćuczynienie w kwocie 15.000,00 zł, a także 56073,62 zł tytułem odszkodowania z tytułu pogorszenia sytuacji życiowej.

Dowód: kserokopia pismo pełnomocnika powódki z dnia 25 maja 2017 r. (k. 14.), kserokopia pismo pozwanego z dnia 19 czerwca 2016 r. (k.16-17), kserokopia pisma pozwanego z dnia 18 czerwca 2017 r. ustalające wysokość szkody (k.75)

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie kserokopii dokumentów prywatnych i urzędowych zgromadzonych w aktach sprawy, zeznań świadków oraz zeznań powódki i powodów.

Wiarygodność kserokopii dokumentów nie budziła wątpliwości Sądu. Mimo, że kserokopia nie jest dokumentem, a stanowi jedynie element twierdzenia strony o istnieniu dokumentu o treści odpowiadającej kserokopii, to w niniejszej sprawie żadna ze stron nie podniosła zarzutów kwestionujących istnienie określonych dokumentów prywatnych czy urzędowych.

Sąd w całości za wiarygodne uznał **zeznania świadków A. G., K. N. oraz D. G.** (k.101) na okoliczność krzywdy powódki związanej ze śmiercią A. N.. W szczególności wiarygodne okazały się zeznania świadków na okoliczność więzi łączących powódkę ze zmarłym, jej reakcji na wiadomość o śmierci zmarłego i stanu zdrowia psychicznego powódki w późniejszym okresie bowiem były spójne, wzajemnie się uzupełniały i korespondowały ze sobą. Nadto zeznania świadków znalazły potwierdzenie w zeznaniach powódki. Sąd wskazuje na wystąpienie pewnych nieścisłości w zeznaniach świadka K. N., która zeznała że powódka wróciła do pracy po dwóch miesiącach od daty tragicznego wypadku. Mając jednakże na względzie długość upływu czasu od daty śmierci syna powódki oraz całokształt zeznań świadka, sąd uznał że powyższa niedokładność nie może decydować o niewiarygodności zeznań świadka.

Sąd uznał za wiarygodne także **zeznania powódki** na okoliczność jej krzywdy po śmierci syna, bowiem znalazły oparcie w zeznaniach wiarygodnych świadków i pozostałym materiale dowodowym zebrany w sprawie. Zeznania te były spójne, wyważone oraz w pełni znajdowały odzwierciedlenie w pozostałym materiale dowodowym. Zeznania powódki z których wynika, że mimo upływu 17 lat od wypadku, nadal odczuwa stratę syna także nie budziły wątpliwości Sądu, szczególnie biorąc pod uwagę bliskie relacje powódki ze zmarłym.

Postanowieniem z dnia 10 maja 2018 r. Sąd oddalił wnioski o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego psychologa, uznając w oparciu o art. 217 § 3 kpc, że okoliczności które za pomocą opinii biegłego zamierzała wykazać strona powodowa, zostały już dostatecznie wyjaśnione zaoferowanymi dowodami, a nadto zmierzałyby do przewlekłości postępowania w niniejszej sprawie. Nie wymaga dowodzenia w sprawie fakt, że strata dziecka jest przeżyciem ogromnie traumatycznym, które pozostawia w psychice rodzica ślad do końca życia.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne.

Zgodnie z art. 448 kc, w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Do przesłanek odpowiedzialności na podstawie art. 448 kc należy zaliczyć naruszenie dobra osobistego powodujące szkodę niemajątkową oraz związek przyczynowy między tym czynem a szkodą niemajątkową spowodowaną naruszeniem dobra osobistego. Przesłanką przyznania świadczeń przewidzianych w art. 448 k.c. jest wina sprawcy naruszenia dobra osobistego - zarówno w postaci umyślnej, jak i nieumyślnej.

Zauważyć należy, że ustawodawca nie przewidział zamkniętego katalogu dóbr osobistych. Zaś orzecznictwo Sądu Najwyższego stoi na stanowisku, że dobrem osobistym jest także spowodowanie śmierci osoby bliskiej i może stanowić naruszenie dobra osobistego członków rodziny zmarłego w postaci szczególnej więzi rodzinnej. (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP 32/11, z dnia 22 października 2010 r., III CZP 76/10, oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 r., IV CSK 307/09, OSNC-ZD 2010, nr C, poz. 91, z dnia 10 listopada 2010 r., II CSK 248/10, OSNC-ZD 2011, nr B, poz. 44, z dnia 11 maja 2011 r., I CSK 621/10, niepubl., z dnia 25 maja 2011 r., II CSK 537/10, niepubl., oraz z dnia 15 marca 2012 r., I CSK 314/11, "Izba Cywilna" 2013, nr 6, s. 37). Krzywdą dla osób bliskich zmarłemu jest naruszenie dobra osobistego poprzez zerwanie więzi emocjonalnej, szczególnie bliskiej w relacjach rodzinnych. (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011 r. z dnia 13 lipca 2011 r. II CZP 32/11). Wobec powyższego prawo do życia w pełnej rodzinie i utrzymania więzi emocjonalnej stanowi dobro osobiste podlegające ochronie prawnej.

Przede wszystkim podkreślić należy, że w świetle ukształtowanego i utrwalonego w judykaturze Sądu Najwyższego stanowiska, spowodowanie śmierci osoby bliskiej może stanowić naruszenie dobra osobistego członków rodziny zmarłego w postaci szczególnej więzi rodzinnej i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 kc, jeżeli śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r., tj. datą wejścia w życie przepisu art. 446 § 4 kc (por. uchwały SN z dnia 22 października 2010 r. III CZP 76/2010 OSNC 2011/B poz. 42 i z dnia 13 lipca 2011 r. III CZP 32/2011 OSNC 2012/1 poz. 10 oraz wyroki SN z dnia 14 stycznia 2010 r. IV CSK 307/2009 OSNC 2010/C poz. 91, z dnia 25 maja 2011 r. II CSK 537/2010 LexPolonica nr 3917512, z dnia 10 listopada 2010 r. II CSK 248/2010 OSNC 2011/B poz. 44, z dnia 11 maja 2011 r. I CSK 621/2010 LexPolonica nr 2817828 i z dnia 15 marca 2012 r. I CSK 314/2011 LexPolonica nr 3997272).

Odpowiedzialność pozwanego wynika z treści art. 822 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Nadto w judykaturze Sądu Najwyższego wskazuje się, że zasady i granice odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym wyznacza odpowiedzialność ubezpieczonego, co oznacza, że obowiązek ubezpieczonego zapłaty zadośćuczynienia osobom bliskim zmarłego na podstawie art. 448 k.c. zostaje przejęty przez ubezpieczyciela.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd uznał roszczenie powódki za zasadne. Co do zasady śmierć osoby bliskiej jest doświadczeniem ogromnie dotkliwym, powodującym trudny do ogarnięcia smutek i ból. Zgromadzony materiał dowodowy wskazuje, że nie inaczej było w rozpatrywanej sprawie. Podkreślenia wymaga, że w niniejszej sprawie

Powódka i jej syna łączyła ich silna więź emocjonalna, która została przerwana na skutek nagłego i tragicznego wypadku, w którym A. N. zmarły. Zmarły był jedynym synem powódki, był osobą z którym mieszkała, widziała się

codziennie i dużo rozmawiała. Nadto syn powódki był dla niej wsparciem, osobą na którą wiedziała że może liczyć. Syn powódki pomagał jej również w prowadzonym przez nią sklepie. W chwili, w której uzyskała wiadomość o tragicznym wypadku, jej dotychczasowe życie uległo zmianie. Powódka początkowo sprawiała wrażenie osoby nieobecnej, z którą nie można było odnaleźć kontaktu. Popadła w depresję oraz miała myśli samobójcze. Dopiero po około dwóch latach od śmierci syna była w stanie wrócić do pracy, a po około pięciu latach przestała zażywać leki przepisane jej przez psychiatrę. Mimo upływu 17 lat od wypadku, nadal wspomina zmarłego i brakuje jej jego obecności.

Biorąc zatem powyższe pod uwagę stan faktyczny niniejszej sprawy, w ocenie Sądu, powodowie w toku postępowania wykazali, że ich dobra osobiste w postaci więzi z mężem i ojcem, doznały uszczerbku. Wykazali także związek między krzywdą, a śmiercią K. K. będącej naruszeniem ich chronionych dóbr. Jednocześnie biorąc pod uwagę skalę tego naruszenia i jego skutków dla obecnej kondycji powodów oraz przy pomocniczym zastosowaniu art. 322 k.p.c, Sąd uznał za zasadne żądanie zadośćuczynienia w oparciu o art. 448 k.c

Przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia w związku ze śmiercią osoby najbliższej należy mieć na uwadze: dramatyzm doznań osoby najbliższej, poczucie osamotnienia, pustki, cierpienia moralne, wstrząs psychiczny, rodzaj i intensywność więzi łączącej powoda ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem owej śmierci (np. depresja), rolę w rodzinie pełnioną przez zmarłego, zdolność pokrzywdzonego do odnalezienia się w nowej rzeczywistości, przebieg leczenia, wiek pokrzywdzonego, okoliczności śmierci najbliższego oraz poniesienie kary przez sprawcę tej śmierci. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 24 września 2014 r. I ACa 405/14.). W przypadku naruszenia dobra osobistego w postaci więzi rodzinnej, zadośćuczynienie przyznane na podstawie art. 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c. obejmuje różne aspekty krzywdy spowodowanej śmiercią osoby bliskiej. Jego wysokość powinna być ustalona na takim poziomie, by spełniało ono swój cel, jakim jest wynagrodzenie krzywdy związanej z gwałtowną zmianą sytuacji członków rodziny zmarłego. Suma ta powinna jednak uwzględniać przede wszystkim rozmiar krzywdy realnie odczuwanej przez osoby występujące z danym roszczeniem według stanu rzeczy istniejącego w chwili zamknięcia rozprawy (art. 316 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.). (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 17 kwietnia 2015 r. I ACa 136/15).

Sąd mając na uwadze powyższe i uwzględniając kompensacyjny cel zadośćuczynienia, które ma za zadanie złagodzić i zniwelować poczucie krzywdy, dając materialne środki pozwalające na powrót do w miarę względnego funkcjonowania i dostosowania się do zmienionej rzeczywistości doszedł do przekonania, że w realiach niniejszej sprawy odpowiednim zadośćuczynieniem będzie dla powódki kwota 55.000 zł (czyli łącznie z przyznanym przez pozwanego zadośćuczynieniem kwota 70.000 zł).

Kwoty te zdaniem Sądu są adekwatne do rozmiaru krzywdy i pozwalają na jej rekompensatę. Wysokość zasądanego zadośćuczynienia pozostaje w rozsądnym rozmiarze zwłaszcza, gdy zważyć, że zdarzenie powodujące szkodę było odległe w czasie. Nadto o zmniejszeniu wysokości żądanego przez stronę powodową zadośćuczynienia zdecydowała także okoliczność przyznania przez powódkę, iż po śmierci syna powódka oraz jej mąż otrzymali również kwotę 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

O odsetkach sąd orzekł mając na uwadze art. 481 § 1 kc. Pozwany odpowiedział na pismo powódki z dnia 25 maja 2018 r., w którym stronowa powodowa zgłosiła szkodę oraz wezwała do zapłaty tytułem zadośćuczynienia w piśmie z dnia 19 czerwca 2018 r. k.16-17). Zasadnym jest więc naliczania odsetek za opóźnienie od dnia następnego, tj. od dnia 20 czerwca 2017 r. Pozwana zajmując bowiem merytoryczne stanowisko co do żądania powódki w piśmie z dnia 19 czerwca 2017 r. miała świadomość istnienia roszczenia powódki oraz znajdowała się w posiadaniu wszelkich potrzebnych informacji oraz dokumentów pozwalających na ocenę wysokości żądanego przez powódkę zadośćuczynienia.

Z uwagi na powyższe Sąd orzekł, jak w punktach 1 i 2 sentencji wyroku.

O kosztach Sąd orzekł w oparciu o art. 100 kpc, zgodnie z którym, w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek

zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

Powódka utrzymała się w 65% żądania. Wobec powyższego w punkcie 3a sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 6283, 55 zł , w tym 2.762, 55 zł tytułem zwrotu opłaty sądowej od pozwu oraz 3.510 tytułem zawrotu kosztów zastępstwa procesowego (§ 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych).

SSO Maria Prusinowska